

BANKLARNI INNOVATION BOSHQARUV FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH

Jabborov Sohob Yodgar o‘g‘li

Denov Tadbirkorlik va Pedagogika Instituti

“Bank ishi va audit” yo‘nalishi talabasi

Email address: sohibjabborov7@gmail.com

Telefon raqam: (+998) 91 981 75 15

Annotatsiya: Mazkur maqola bank sohasidagi innovatsion boshqaruv amaliyotlarini o‘rganadi, ularning samaradorlik, mijozlar qoniqishi va rentabellikni qanday oshirishi mumkinligini ko‘rib chiqadi. Maqola raqamli bank, sun‘iy intellekt va katta ma‘lumotlar kabi yangi texnologiyalarni integratsiyalash va bu innovatsiyalarni O‘zbekistondagi banklarning boshqaruv strategiyalariga ta‘sirini tahlil qiladi. Maqolaning maqsadi banklar innovatsion boshqaruv tizimlarini joriy etishda duch kelayotgan asosiy muammolar va imkoniyatlarni aniqlash, shu bilan birga, ushbu muammolarni yengib o‘tish uchun mumkin bo‘lgan yechimlarni taklif qilishdir. Dunyo bo‘yicha tendentsiyalarni va mahalliy kontekstni tahlil qilib, ushbu raqamli davrda banklarning umumiy faoliyatini yaxshilash bo‘yicha qimmatli fikrlar taqdim etishni maqsad qilgan

Kalit so‘zlar: innovatsion boshqaruv, banklar, raqamli bank, innovatsiyalar, samaradorlik.

Annotation: This article explores the innovative management practices in the banking sector, focusing on how these practices can enhance efficiency, customer satisfaction, and profitability. It examines the integration of emerging technologies such as digital banking, artificial intelligence, and big data, and discusses the impact of these innovations on the management strategies of banks in Uzbekistan. The article aims to identify the key challenges and opportunities that banks face when implementing innovative management systems, while also suggesting potential solutions for overcoming these challenges. By analyzing global trends and local context, this work seeks to provide valuable insights into improving the overall performance of banks in the digital age.

Key words: innovative management, banks, digital banking, innovations, efficiency.

Аннотация: Эта статья исследует инновационные практики управления в банковском секторе, сосредотачиваясь на том, как эти практики могут повысить эффективность, удовлетворенность клиентов и прибыльность. Рассматривается интеграция новых технологий, таких как цифровой банкинг, искусственный интеллект и большие данные, а также обсуждается влияние этих инноваций на стратегии управления банками в Узбекистане. Цель статьи — выявить основные проблемы и возможности, с которыми сталкиваются банки при внедрении инновационных систем управления, а также предложить возможные решения для преодоления этих проблем. Анализируя глобальные тенденции и местный контекст,

данная работа стремится предоставить ценные идеи для улучшения общей деятельности банков в цифровую эпоху.

Ключевые слова: *инновационное управление, банки, цифровой банкинг, инновации, эффективность.*

KIRISH

Axborot texnologiyalarining rivojlanish davri bo‘lgan XXI asrda “sun’iy intellekt”, “raqamli axborot”, “raqamli texnologiya”, “buyumlar interneti”, “aqlli ...” kabilar butun dunyo jamiyatlari hayotiga kirib keldi. Albatta, bular nazariy jihatdan ancha oldin ilgari surilgan edi. Ammo, shiddat bilan rivojlanish davri XXI asr oxiridan bugungi kunga qadar bo‘lib, bu jarayon kundan-kunga yanada rivojlanib bormoqda. Buning natijasida yaratilayotgan IT sohasidagi yangi avlod axborot texnologiyalari, shuningdek ijtimoiy-iqtisodiy sohalarda foydalaniladigan zamonaviy (raqamli) texnologiyalar, ularning dasturiy ta’minotlari va internet jamiyatning barcha javhalarida keng tadbiriq etilmoqda.

Hozirgi kunda banklar sektori ham boshqa sektorlar kabi global miqyosda tez o‘zgarib bormoqda, bunda innovatsion texnologiyalarning ta’siri katta. Banklar, o‘z faoliyatlarini samarali boshqarish, mijozlarga yuqori sifatli xizmatlarni taqdim etish va rentabellikni oshirish uchun yangi texnologiyalarni faol joriy etmoqda. Raqamli transformatsiya, sun’iy intellekt, katta ma’lumotlar (Big Data), blokcheyn kabi innovatsion texnologiyalar banklarda faqat operatsion jarayonlarni yaxshilab qolmay, balki biznes modelini ham tubdan o‘zgartirmoqda. Bu texnologiyalar banklarga nafaqat xizmatlar va mahsulotlar taqdim etishda, balki ularni boshqarishda ham yangi imkoniyatlar yaratmoqda.

Innovatsion boshqaruv banklarni raqobatbardoshligini oshirishi va ularning mijozlarga xizmat ko‘rsatish sifatini yaxshilashi mumkin. Banklar raqamli xizmatlar, mobil banking, to‘lov tizimlari, sun’iy intellekt yordamida shaxsiylashtirilgan xizmatlar yaratish, ma’lumotlarni tahlil qilish orqali mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlashga erishmoqda. Bundan tashqari, katta ma’lumotlar (Big Data) va analitik vositalardan foydalanish orqali banklar o‘z mijozlarining xatti-harakatlarini o‘rganib, xizmatlarni yaxshilash va ularga maxsus takliflar qilish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda.

Bank menejmentidagi innovatsiyalar ham muhim o‘rin tutadi. Raqamli boshqaruv va avtomatlashtirish jarayonlari yordamida banklar o‘zlarining ichki operatsiyalarini yanada samarali qilishmoqda. Xodimlarning ko‘p vaqtini talab qiladigan takroriy vazifalar robotlar yoki sun’iy intellekt yordamida bajarilishi natijasida, banklar vaqtini tejash va xatoliklarni kamaytirish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Bu esa nafaqat samaradorlikni oshiradi, balki foyda olishni ham tezlashtiradi.

Risk boshqaruvi sohasida innovatsiyalar ham muhim rol o‘ynamoqda. Yangi texnologiyalar yordamida banklar qarorlar qabul qilishda yanada aniqroq va tezkor bo‘lishmoqda. Katta ma’lumotlar va sun’iy intellekt yordamida banklar mijozlarning risk profilini to‘liq o‘rganib, ular uchun moslashtirilgan risklarni kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqishadi. Bundan tashqari, yangi texnologiyalar banklarga moliyaviy bozorlar va

global iqtisodiy holatlarni tezda tahlil qilib, shoshilinch qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Investitsiyaning qaytishi (ROI) masalasi banklar uchun alohida ahamiyatga ega. Innovatsiyalarni amalga oshirishning samaradorligi, ular tomonidan sarflangan mablag‘larning qancha foyda keltirishi bilan o‘lchanadi. Raqamli texnologiyalarni, masalan, mobil banking va sun‘iy intellektni joriy etish orqali banklar mijozlar bazasini kengaytirishi, operatsion xarajatlarni kamaytirishi va, shu bilan birga, yuqori rentabillikaga erishishi mumkin. Maqsad, innovatsiyalar orqali banklarning foydasi va samaradorligini oshirish, shu bilan birga, xarajatlarni samarali boshqarishdir.

O‘zbekiston banklarida ham innovatsion texnologiyalarni joriy etish jarayoni davom etmoqda. Biroq, bu jarayon bir qancha muammolarni keltirib chiqarmoqda. Mavjud texnologiyalarga integratsiya qilish, xodimlarni o‘qitish, raqamli xavfsizlikni ta‘minlash kabi masalalar banklarning innovatsion boshqaruv tizimlarini muvaffaqiyatli joriy etishiga to‘sqinlik qilmoqda. Shu bilan birga, ushbu muammolarni yengib o‘tish va innovatsiyalarni amalga oshirishda imkoniyatlar ham mavjud. Banklar bu imkoniyatlarni samarali foydalanish orqali global raqobatga moslashishi, mijozlar ehtiyojlariga mos xizmatlar yaratishi va uzoq muddatda o‘z faoliyatlarini mustahkamlashi mumkin.

Mazkur maqola, banklarda innovatsion boshqaruv amaliyotlarini tahlil qiladi, ularning samaradorligi, mijozlar qoniqishi va rentabellikni qanday oshirishi mumkinligini ko‘rib chiqadi. Raqamli bank, sun‘iy intellekt va katta ma‘lumotlar kabi texnologiyalarning integratsiyasi hamda ularning O‘zbekistondagi banklarning boshqaruv strategiyalariga ta‘siri batafsil o‘rganiladi. Maqolaning asosiy maqsadi banklar innovatsion boshqaruv tizimlarini joriy etishda duch kelayotgan muammolarni aniqlash, shu bilan birga, ularni hal qilish yo‘llarini taklif qilishdir. Dunyo bo‘yicha tendentsiyalar va mahalliy kontekstni tahlil qilish orqali, banklarning raqamli davrda umumiy faoliyatini yaxshilash bo‘yicha qimmatli fikrlar taqdim etish maqsad qilinadi.

Mavzuga oid adabiyotlar sharhi

Ushbu maqolada banklarda innovatsion boshqaruv tizimlarini o‘rganishda turli ilmiy tadqiqotlar, maqolalar, kitoblar va amaliy hisobotlar tahlil qilingan. Banklar sektoridagi innovatsiyalarni o‘rganishda, quyidagi muhim tadqiqotchilar va ularning ishlari o‘z aksini topgan. J. Hullning "Risk boshqaruvi va Moliyaviy tashkilotlar"[2] asari risklarni boshqarish va bank tizimidagi xavf-xatarlarni minimallashtirishga oid innovatsion yondashuvlarni tahlil qiladi. Hullning ishlari banklarning xavfni boshqarishda sun‘iy intellekt va katta ma‘lumotlar kabi texnologiyalarni qanday qo‘llashini o‘rganadi va bu texnologiyalar orqali qanday qilib yanada samarali risk boshqaruvi tizimlarini yaratish mumkinligini tushuntiradi.

Brynjolfsson va McAfeelarning “Ikkinchi texnologiya asri”[3] sun‘iy intellekt va avtomatlashtirishning biznesdagi, jumladan, bank sektori, qanday qilib samaradorlikni oshirishi va yangi biznes modellari yaratishdagi o‘rni haqida yozishgan. Ularning ishlari banklarning operatsion samaradorligini yaxshilash va yangi xizmatlar yaratishda sun‘iy intellektning qanday rol o‘ynashini tushuntiradi.

O‘zbek tadqiqotchilaridan N. Sharipovaning so‘zlariga ko‘ra, raqamli transformatsiya jarayoni ma'lum bir bankning xususiyatlari va talablarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan raqamli strategiya asosida amalga oshirilishi kerak[4]. Bunday strategiyani amalga oshirish alohida bankning va natijada butun bank tizimining samaradorligini oshirishga olib keladi. Shuningdek, M. Tangishov ishbilarmonlar tijorat banklari faoliyatida bank mahsulotlari va sifatini yaxshilashga innovatsion yondashuv asosida tijorat banklari tomonidan amalga oshiriladigan tez, sifatli, arzon va xavfsiz to‘lovlarni xohlashlarini tan oladi [5].

Metodologiya

Tadqiqot jarayonida banklarning moliyaviy rentabilligini oshirishda va bank boshqaruvini o‘rganish va ilmiy tadqiq qilish orqali nazariy jihatlarini ochib berilgan. Innovatsion boshqaruv tizimlarining samaradorligini o‘lchash va ularga ta’sir qiluvchi omillarni aniqlash uchun statistik va analitik dasturlar ishlatildi. Bank sohasidagi innovatsiyalar, raqamli banking, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va blokcheyn texnologiyalariga oid mavjud ilmiy maqolalar, kitoblar va amaliy hisobotlar o‘rganildi. Bank tizimining moliyaviy faoliyatini raqobatbardoshligini ta’minlovchi xorijiy mamlakatlar tajribasi va uning amaliy ahamiyati bo‘yicha ilmiy tadqiqotlar o‘rganildi.

Natijalar vs Tahlil

Aktivlar bo‘yicha daromad (ROA) bankning moliyaviy samaradorligini o‘lchashda muhim ko‘rsatkichdir. ROA soliqqa tortilganidan keyin foiz sifatida ifodalanadi va bu bankning o‘z aktivlarini qancha samarali tarzda foydaga aylantirishini ko‘rsatadi. Yuqori ROA bankning moliyaviy samaradorligini yaxshilashini anglatadi, chunki bu bankning aktivlardan maksimal daromad olish uchun ularni qanday ishlatayotganini aks ettiradi.

Sun'iy intellekt (AI) texnologiyalari innovatsiyalarining banklarning rentabelligiga ta'sirini baholashda ROA asosiy natija o‘lchovi sifatida xizmat qiladi. Bank operatsiyalariga ilg‘or texnologiyalarni qo‘llash samaradorlikni oshirishi, xarajatlarni kamaytirishi va qaror qabul qilish jarayonlarini yaxshilashi mumkin, bu esa yakuniy natijada ROA ni yaxshilashga olib keladi. Bunday innovatsiyalarning moliyaviy muvaffaqiyatga ta'siri so‘ngi tadqiqotlarda o‘rganilgan, jumladan Haibo va Manu (2022) tomonidan amalga oshirilgan ishda Sun'iy intellekt texnologiyalarining moliyaviy natijalarga sezilarli ta'sir ko‘rsatgani ta'kidlangan. Shuningdek, Adu va boshqalar (2024) kabi oldingi ishlar ham ROA ni bank strategiyalarining moliyaviy natijalarini o‘lchash uchun qo‘llagan va uning moliyaviy samaradorlikni tahlil qilishdagi ahamiyatini ta'kidlagan.

Banklarning moliyaviy samaradorligini to‘liq tushunish uchun, rivojlangan mamlakatlardagi banklarning yillik ROA ma'lumotlari 1-rasmda keltirilgan bo‘lib, rentabellikdagi o‘zgarishlarni va texnologik yangilanishlarning ta'sirini ko‘rsatadi.

2010 yildan 2020 yilgacha bo‘lgan davrda banklarning yillik aktivlar bo‘yicha daromadi. 1-rasm[6].

Tez o‘zgarayotgan moliyaviy muhitda banklar raqobatbardosh bo‘lish va mijozlarning o‘sib borayotgan talablarini qondirish uchun doimiy ravishda rivojlanishi kerak. Bunday o‘zgarishning asosiy omillaridan biri banklarning ichki samaradorligini, mijozlar

mamnuniyatini va umumiy biznes samaradorligini oshiradigan innovatsion boshqaruv amaliyotlarini joriy etishdir. Boshqaruvda innovatsiya faqat yangi texnologiyalarni joriy etishni emas, balki an'anaviy jarayonlar va xizmatlarni qayta tashkil etishni ham o'z ichiga oladi, bu esa banklar va mijozlar uchun qiymat yaratishga yordam beradi.

Bank Boshqaruvidagi Raqamli Transformatsiya

Raqamli texnologiyalar bank boshqaruvini inqilobiy tarzda o'zgartirdi va banklarga ichki jarayonlarni yaxshilash, resurslarni samarali taqsimlash va mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlash imkoniyatini berdi. Banklar sun'iy intellekt (SI), mashinada o'rganish va ma'lumotlarni tahlil qilish kabi yangi texnologiyalarni qabul qilgan holda mijozlarning xohishlarini tushunish, bozor tendensiyalarini bashorat qilish va moslashtirilgan mahsulotlarni taklif etish imkoniyatiga ega. Masalan, sun'iy intellekt banklarga katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish orqali qaror qabul qilish jarayonlarini soddalashtiradi, bu esa samarali boshqaruv strategiyalarini yaratish uchun foydali bo'ladi.

Banklar shuningdek, texnologiyadan foydalanib, moliyaviy xavflarni prognoz qilish va kamaytirish bo'yicha xavfsizlik boshqaruvini yaxshiladilar. Ilg'or ma'lumotlarni tahlil qilish va real vaqtda monitoring qilish tizimlari banklarga firibgarlik, bozorning noaniqligi va kiberxavfsizlik xatarlari kabi potensial tahdidlarni aniqlash imkoniyatini beradi. Bu proaktiv yondashuv xavflarni kamaytirish va bank va uning mijozlari uchun xavfsiz muhit yaratish imkonini beradi.

Mijozlar uchun Innovatsiyalar

Bank boshqaruvidagi innovatsiyalar faqat ichki jarayonlar bilan bog'liq emas, balki mijozlarning ehtiyojlariga ham qaratilgan. Mijozga yo'naltirilganlikka o'tish, ko'plab banklarni o'z xizmatlari va raqamli platformalarini qayta loyihalashga undadi. Zamonaviy bank tizimlari endi qulay foydalanuvchi tajribalariga e'tibor qaratmoqda, bu esa mobil ilovalar, onlayn bank xizmatlari va mijozlarning aniq ehtiyojlariga moslashtirilgan moliyaviy yechimlarni taklif etadi.

Masalan, Singapurdagi DBS Banki innovatsiyani boshqaruvga muvaffaqiyatli integratsiya qilgan bankning namunasidir[7]. Bankning raqamli transformatsiyasi mijozga yo'naltirilgan bo'lib, shaxsiylashtirilgan va qulay xizmatlar taqdim etishga qaratilgan edi. Sun'iy intellekt va ma'lumotlarni tahlil qilishni joriy etish orqali DBS mijozlarning xulq-atvorini o'rganib, mijozlarning talablarini to'g'ridan-to'g'ri qondirish uchun yechimlarni ishlab chiqdi. Bunday innovatsiyalar nafaqat mijozlar mamnuniyatini oshiradi, balki uzoq muddatli sodiqlikni ham ta'minlaydi.

Innovatsiyalarni Boshqarishda Strategik Yondashuv

Banklarda innovatsiyalarni samarali boshqarish strategik yondashuvni talab qiladi. Banklar innovatsion sa'y-harakatlarini kengroq biznes maqsadlari bilan moslashtirishi kerak, bu esa texnologik yutuqlar va jarayon o'zgarishlarining bankning uzoq muddatli maqsadlariga xizmat qilishini ta'minlaydi. Shuningdek, banklar xodimlar o'rtasida innovatsiyalarni rag'batlantirish madaniyatiga investitsiya qilishlari zarur. Yaratilish va hamkorlikni rag'batlantiruvchi muhit yaratish innovatsion yechimlar va xizmatlarning rivojlanishiga olib kelishi mumkin.

Shu bilan birga, banklarda innovatsiyalarni boshqarish yangi texnologiyalarni integratsiya qilishni nazorat qiladigan kuchli boshqaruv tuzilmalarini o‘z ichiga olishi kerak. Innovatsiyalarni boshqarishda muvozanatli yondashuv, yangi tashabbuslarning samarali va xavfsiz bo‘lishini ta’minlab, bank operatsiyalarining barqarorligini va ishonchliligini saqlashga yordam beradi.

Bank Innovatsiyalarida Investitsiya Rentabelligi (ROI)

Banklar innovatsion boshqaruv amaliyotlarini amalga oshirayotganda, investitsiya rentabelligi (ROI) eng muhim omillardan biridir. ROI - bu yangi texnologiyalar, tizimlar va jarayonlarga kiritilgan investitsiyalarning moliyaviy foydasini baholashga yordam beradigan muhim ko‘rsatkichdir. Bankchilikda innovatsiya uchun ROI faqat qisqa muddatli foyda bilan o‘lchanmaydi; uzun muddatli foyda, masalan, mijozlarning sodiqligini oshirish, bozor ulushini kengaytirish va operatsion samaradorlikni yaxshilashni ham o‘z ichiga oladi.

Masalan, raqamli platformalarga va avtomatlashtirish texnologiyalariga sarmoya kiritayotgan banklar operatsion xarajatlarni kamaytirish orqali sezilarli darajada ROI olishlari mumkin, chunki avtomatlashtirish qo‘l mehnatini kamaytiradi. Shuningdek, sun'iy intellekt orqali mijozlarga xizmat ko‘rsatish yoki chatbotlar kabi innovatsiyalar operatsion xarajatlarni kamaytirish bilan birga mijozlar mamnuniyatini oshiradi. ROI ni moliyaviy va nomoliyaviy jihatlardan o‘lchash orqali banklar o‘z innovatsiyalaridan keltirilgan qiymatni yaxshiroq tushunishi va kelajakdagi investitsiyalar bo‘yicha aniq qarorlar qabul qilishlari mumkin.

Bundan tashqari, banklar xavfga nisbatan ROI ni hisobga olishlari kerak. Innovatsiyalar o‘z ichida xavflarni olib kelishi mumkin, ayniqsa yangi texnologiyalarni joriy etish jarayonida, ammo potentsial foydalar, masalan, raqobatbardoshlik, bozorni farqlash va muassasani kelajakda mustahkamlash, odatda xavflardan ustun turadi. Banklar ROI ni qisqa va uzoq muddatli ta’sirga asoslangan holda o‘lchagandan so‘ng, o‘z o‘sishini saqlab qolish va kelajakdagi qiyinchiliklarga moslashishda yaxshiroq pozitsiyada bo‘lishadi.

Banklarda Innovatsion Boshqaruvning Kelajagi

Moliyaviy sanoat rivojlanishda davom etayotganidan, banklarda boshqaruvdagi innovatsiyalar ehtiyoji ham ortadi. Banklar o‘z operatsiyalarini yaxshilash uchun blokcheyn, sun'iy intellekt va ilg‘or ma’lumotlarni tahlil qilish kabi yangi texnologiyalarni qo‘llashda davom etadilar. Bundan tashqari, mijozlarning talablari ortgan sari, banklar yanada shaxsiylashtirilgan, qulay va xavfsiz moliyaviy xizmatlarni taqdim etishga qaratilgan bo‘ladi.

Raqobatbardosh qolish uchun banklar innovatsiyalarni o‘z strategik boshqaruvining markaziy elementiga aylantirishlari kerak. Bu esa to‘g‘ri texnologiyalarga investitsiya qilish, innovatsiyalar madaniyatini rivojlantirish va xavfsizlikni boshqarish amaliyotlarini ta’minlashni o‘z ichiga oladi. Shu tarzda, banklar nafaqat operatsion samaradorliklarini yaxshilashadi, balki tez o‘zgarib turadigan moliyaviy sohada yetakchilar sifatida o‘z pozitsiyalarini mustahkamlashadi.

Xulosa va Takliflar

Xulosa qilib aytganda, banklarda innovatsion boshqaruv faoliyatini takomillashtirish, ularning raqobatbardoshligini, operatsion samaradorligini va uzoq muddatli barqarorligini ta'minlash uchun muhim omil hisoblanadi. Raqamli transformatsiya, mijozga yo'naltirilgan innovatsiyalar, strategik boshqaruv va samarali ROI o'lchovlari zamonaviy bank amaliyotlarining asosiy komponentlaridir. Sun'iy intellekt, mashinada o'rganish va blokcheyn kabi ilg'or texnologiyalarni muvaffaqiyatli integratsiya qilish nafaqat banklarning ichki operatsiyalarini yaxshilaydi, balki mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlash va ularning mamnuniyatini oshirishga ham yordam beradi. Shuningdek, innovatsiya madaniyatini va kuchli boshqaruv tizimlarini joriy etish banklarga xavflarni kamaytirishga, yangi imkoniyatlardan foydalanishga va raqobatchilardan oldinda bo'lishga yordam beradi.

Biroq, imkoniyatlar katta bo'lsa-da, banklar innovatsiyalar bilan bog'liq xavflarni ham hisobga olishlari kerak. Tez o'zgarib turadigan texnologiyalar nafaqat qiyinchiliklarni, balki yangi imkoniyatlarni ham taqdim etadi, shuning uchun banklar bu omillarni ehtiyotkorlik bilan muvozanatlashtirishlari lozim. Innovatsiyalarni amalga oshirishda xavfsizlikni ta'minlash uchun kiberxavfsizlik, real vaqt rejimida firibgarlikni aniqlash va ma'lumotlarni himoya qilish kabi xavf boshqaruvi amaliyotlari muhim rol o'ynaydi.

Takliflar:

1. Xodimlar va Texnologiyalarga Sarmoya Kiritish: Banklar ilg'or texnologiyalar va yuqori malakali xodimlarga sarmoya kiritishda davom etishlari kerak. Xodimlarni raqamli bankchilik, sun'iy intellekt va kiberxavfsizlik bo'yicha o'qitish dasturlari bank ishchilarining yangi texnologiyalarga moslashishiga yordam beradi.

2. Mijozga Yo'naltirilgan Innovatsiyalar: Banklar mijoz tajribasini yanada yaxshilashga e'tibor qaratishlari lozim. Sun'iy intellekt va ma'lumotlarni tahlil qilishni qo'llab-quvvatlab, banklar mijozlarning aniq ehtiyojlariga moslashtirilgan yechimlarni taqdim etishlari mumkin, shu orqali mijozlarning uzoq muddatli sodiqligini ta'minlashadi.

3. Strategik Hamkorliklar: Fintech startaplari va boshqa texnologiya ta'minotchilari bilan hamkorlik qilish banklarga innovatsion yechimlar va ilg'or texnologiyalarga kirish imkonini beradi, bu esa raqamli imkoniyatlarni yanada rivojlantirishga yordam beradi. Strategik hamkorliklar banklarga texnologiya va resurslardan samarali foydalanish imkonini yaratadi.

4. Xavfni Boshqarishda Muvozanat: Innovatsiyalar xavfni o'z ichiga olganligi sababli, banklar xavfni boshqarishning muvozanatli yondashuvini saqlashlari kerak. Kiberxavfsizlikni mustahkamlash, firibgarlikni oldini olish tizimlarini joriy etish va me'yoriy talablar bo'yicha muvofiqlikni ta'minlash yangi texnologiyalar xavfsizligini va bankning barqarorligini saqlashga yordam beradi.

5. ROI-ni Doimiy Baholash: Banklar innovatsion loyihalarining ROI-ni doimiy ravishda baholashlari kerak, bu esa qisqa muddatli moliyaviy foydalarni va uzoq muddatli strategik afzalliklarni o'z ichiga oladi. ROI ni aniq tushunish, banklarga texnologiyalarga va innovatsiyalarga bo'lgan investitsiyalarni ustuvorlashtirishda yordam beradi va barqaror o'sish va rentabellikni ta'minlaydi.

Ushbu qadamlarni amalga oshirgan holda, banklar boshqaruv amaliyotlarini yaxshilash, innovatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish va o‘zlarini tez o‘zgarib turadigan moliyaviy muhitda mustahkamlashda davom etishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Risk Management and Financial Institutions - John C. Hull - Google Книги.
2. The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of ... - Erik Brynjolfsson, Andrew McAfee - Google Книги
3. Шарипова Н. Тижорат банклари фаолиятининг рақамли трансформация жараёни ва унинг Ўзбекистонда қўлланилиш истиқболлари. // “Халқаро молия ва ҳисоб” илмий электрон журнали. № 3, июнь, 2020 йил. 8-б.
4. Тангишов М. Инновацион банк маҳсулотлари: банklar учун энг долзарб масала. //Бизнес-эксперт, 2015. №6(90)
5. Financial soundness indicators
6. (PDF) Balancing innovation with risk management in digital banking transformation for enhanced customer satisfaction and security